

De Stand van de Advocatuur en het Notariaat 2020

24 Nederlandse advocatuur 2020

- 26 Snelste groeiers 2016-2020
- 27 Advocaat-stagiairs
- 28 Vrouwelijke advocaten
- 30 Vrouwelijke partners
- 32 Bruto salarissen
- 33 Leverage

34 Nederlands notariaat 2020

36 Cumulatief 2020

Nederlandse advocatuur 2020

Als de topadvocatuur al efficiencyslagen maakt met behulp van legal tech, dan vertaalt zich dit in ieder geval nog niet in dalende aantallen fee-earners, zo blijkt uit de nieuwe top 50 van Nederlandse advocatenkantoren. Het aantal advocaten in de top 50 is per 1 januari 2020 gestegen van 4.405 naar 4.476 (1,6%).

Door redactie AdvocatieOnderzoek: Imago Media Builders

17.830

Van de 17.830 advocaten die Nederland per 1 januari 2020 telt, is bijna een kwart werkzaam bij de vijftig grootste Nederlandse advocatenkantoren.

1,6%

Vorig jaar telde de top 50 4.405 advocaten, nu zijn dit er 4.476. Een zeer geringe groei van 1,6%.

Verantwoording

De Stand van de Advocatuur en het Notariaat is samengesteld op basis van door advocaten- en notariskantoren aangeleverde gegevens. De kantoren zijn onder meer bevraagd op aantallen advocaten/notarissen, aantal partners, man-vrouwverhouding en salarissen voor eerste-, vierde- en zevendejaars advocaten.

De Zuidas-advocatuur is minimaal gegroeid. **De Brauw Blackstone Westbroek** blijft 's lands grootste advocatenkantoor, met deze keer 298 advocaten (acht meer dan in 2019, cijfers betreffen op het Nederlandse tableau ingeschreven advocaten). De nummers twee en drie, **NautaDutilh** en **Loyens & Loeff**, krompen afgelopen jaar iets en staan met respectievelijk 266 en 255 advocaten op enige afstand van De Brauw.

Top 10-kantoren Houthoff, Stibbe, Allen & Overy en Van Doorne **stegen** gedurende 2019 behoorlijk in omvang, waar AKD en Clifford Chance iets krompen. Het verschil in aantal advocaten tussen de nummer vier (Houthoff, 245 advocaten) en nummer vijf (AKD, 196 advocaten) is verder toegenomen tot bijna vijftig. Tussen de nummers negen en tien zit eveneens een **behoorlijk gat**. Pels Rijcken (op negen) zag het aantal advocaten stijgen, waar Clifford Chance is gedaald naar 126, maar wel de tiende plek behoudt.

Pels Rijcken is ondanks de stijging toch een plekje gedaald en ruilt van positie met Van Doorne, dat stijgt naar plaats acht. Beide kantoren hebben er afgelopen jaar aardig wat advocaten bij gekregen, van nog geen **140** vorig jaar naar ieder ruim **150** advocaten.

Iets verderop in de lijst passeert Dirkzwager (Arnhem en Nijmegen) voor het eerst de grens van honderd advocaten. Het Utrechtse Van Benthem & Keulen **betreedt de top 20** en stijgt met 79 advocaten naar de achttiende plaats.

Nieuwe binnenkomers in de onderste regionen van de lijst zijn Eversheds Sutherland (teruggekeerd na een jaar afwezigheid), LXA The Law Firm en de Nederlandse vestiging van Osborne Clarke. Dit is het **kleinste kantoor** in de top 50, met 35 advocaten. Kantoren die dit jaar zijn verdwenen uit De Stand zijn Florent, Kneppelhout & Korthals en SRK Rechtsbijstand. Het Rotterdamse Kneppelhout bezette vorig jaar nog de 31ste plaats met 46 advocaten, maar zag afgelopen jaar partners en hun teams vertrekken naar de flink gegroeide **concurrenten** Ploum en Eversheds Sutherland.

Top 50 Nederlandse advocatuur 2020

POSITIE		AANTAL	Advocaten per kantoor		2020 2019	
2020	2019		2020	2019		
1	(1)	■	De Brauw Blackstone Westbroek	298	290	
2	(2)	■	NautaDutilh	266	277	
3	(3)	■	Loyens & Loeff	255	259	
4	(4)	■	Houthoff	245	238	
5	(5)	■	AKD	196	200	
6	(6)	■	Stibbe	193	179	
7	(7)	■	Allen & Overy	169	164	
8	(9)	▲	Van Doorne	153	138	
9	(8)	▼	Pels Rijcken & Droogleeve Fortuijn	151	139	
10	(10)	■	Clifford Chance	126	137	
11	(11)	■	HVG Law	124	121	
	(13)	▲	DLA Piper	115	106	
12	(12)	■	CMS	115	115	
14	(15)	▲	Dirkzwager	104	98	
15	(14)	▼	Kennedy Van der Laan	102	103	
16	(16)	■	Nysingh	86	86	
17	(17)	■	Lexence	82	79	
18	(18)	■	Van Benthem & Keulen	79	72	
19	(18)	▼	Baker McKenzie	76	72	
20	(25)	▲	Dentons	70	65	
21	(22)	▲	Boels Zanders	68	71	
22	(24)	▲	Simmons & Simmons	65	67	
	(33)	▲	Holla	64	47	
23	(29)	▲	Ploum	64	52	
25	(26)	▲	BarentsKrans	63	59	
26	(22)	▼	Bird & Bird	62	71	
	(28)	▲	Freshfields Bruckhaus Deringer	61	56	
27	(18)	▼	Van Diepen Van der Kroef	61	72	
29	(29)	■	Trip	55	52	
30	(26)	▼	De Haan	53	59	
31	(40)	▲	Linklaters	51	42	
32	(34)	▲	Taylor Wessing	50	46	
	(47)	▲	Stek	48	42	
33	(31)	▼	La Gro Geelkerken	48	48	
35	(38)	▲	DVDW	47	44	
	(42)	▲	Hekkelman	45	40	
36	(34)	▼	Cleerdin & Hamer	45	46	
38	(37)	▼	BANNING	44	45	
39	(44)	▲	Wijn & Stael	43	38	
	(-)	▲	Eversheds Sutherland	43	-	
41	(31)	▼	Hogan Lovells	42	48	
42	(40)	▼	Norton Rose Fulbright	41	42	
	(44)	▲	Van Iersel Luchtman	41	38	
44	(47)	▲	Ten Holter Noordam	40	37	
45	(37)	▼	Jones Day	39	36	
	(44)	▼	Damsté	39	38	
47	(39)	▼	KienhuisHoving	38	43	
	(42)	▼	Rutgers & Posch	38	40	
	(-)	▲	LXA The Law Firm	38	-	
50	(-)	▲	Osborne Clarke	35	-	

Snelste groeiers

Snel gegroeid in 2019

De snelste stijgers in de top 50 van het afgelopen jaar (met vijf plaatsen of meer) zijn Ploum (van positie 29 naar 23; 64 advocaten), Holla (van 33 naar een gedeelde 23ste plaats; 64 advocaten), Linklaters (van 40 naar 31; 51 advocaten), Stek (van 47 naar een gedeelde 33ste plaats; 48 advocaten). De grootste daler in de lijst is Van Diepen Van der Kroef, zakkend van plaats 18 naar 27 met 61 advocaten. Dit waren er vorig jaar nog 72. Ook Bird & Bird is fors geslonken, van 71 naar 62 advocaten.

Snelste groeier 2016-2020

Structurele groei - of krimp - openbaart zich het beste over meerdere jaren. Het voormalige Boekel heeft zich teruggevochten in de top 20 en is de laatste jaren als Dentons fors gegroeid naar 70 advocaten. Dit waren er in 2016 nog circa 50. Het maakt van Dentons de snelste stijger in de periode 2016-2020, goed voor een **Gouden Zandloper voor het snelst gegroeide kantoor**.

Andere kantoren die sinds 2016 met minstens 25% zijn gegroeid qua headcount: Linklaters (51 advocaten, +34,2%), Lexence (82 advocaten, +28,1%), Barents-Krans (63 advocaten, +26%) en Taylor Wessing (50 advocaten, +25%). Het zijn enkele regionale kantoren die de laatste vijf jaar het hardst zijn gekrompen. Het Brabantse BANNING telde in 2016 nog 61 advocaten, en nu 44 (-27,9%). Ook De Haan (-26,4% naar 53 advocaten) en Kienhuis-Hoving (-20,8% naar 38 advocaten) hebben flinke verliezen geleden.

Top 50 Snelste groeiers 2019-2020

POSITIE		TOTAAL Aantal advocaten per kantoor	2020		2019		GROEI 2020 in %
2020	2019		2020	2019	2020	2019	
1	(48) ↑	Holla	64	47			36,2
2	(29) ↑	Stek	48	37			29,7
3	(1) ↓	Ploum	64	52			23,1
4	(35) ↑	Linklaters	51	42			21,4
5	(21) ↑	Wijn & Stael	43	38			13,2
6	(2) ↓	Hekkelman	45	40			12,5
7	(41) ↑	Van Doorne	153	138			10,9
8	(12) ↑	Van Benthem & Keulen	79	72			9,7
9	(49) ↑	Freshfields Bruckhaus Deringer	61	56			8,9
10	(25) ↑	Taylor Wessing	50	46			8,7
11	(39) ↑	Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn	151	139			8,6
12	(11) ↓	DLA Piper	115	106			8,5
13	(46) ↑	Jones Day	39	36			8,3
14	(20) ↑	Ten Holter Noordam	40	37			8,1
15	(40) ↑	Van Iersel Luchtman	41	38			7,9
16	(47) ↑	Stibbe	193	179			7,8
17	(15) ↓	Dentons	70	65			7,7
18	(9) ↓	DVDW	47	44			6,8
	(43) ↑	BarentsKrans	63	59			6,8
20	(27) ↑	Dirkzwager	104	98			6,1
21	(26) ↑	Trip	55	52			5,8
22	(45) ↑	Baker McKenzie	76	72			5,6
23	(13) ↓	Lexence	82	79			3,8
24	(38) ↑	Allen & Overy	169	164			3,0
25	(16) ↓	Houthoff	245	238			2,9
26	(37) ↑	De Brauw Blackstone Westbroek	298	290			2,8
27	(24) ↓	Damsté	39	38			2,6
28	(6) ↓	HVG Law	124	121			2,5
29	(29) □	CMS	115	115			0,0
	(29) □	Nysingh	86	86			0,0
	(33) ↓	La Gro Geelkerken	48	48			0,0
	(-) ↑	Eversheds Sutherland	43	nb			0,0
	(-) ↑	LXA The Law Firm	38	nb			0,0
	(-) ↑	Osborne Clarke	35	nb			0,0
35	(5) ↓	Kennedy Van der Laan	102	103		■	-1,0
36	(23) ↓	Loyens & Loeff	255	259		■	-1,5
37	(8) ↓	AKD	196	200		■	-2,0
38	(4) ↓	Cleerdin & Hamer	45	46		■	-2,2
	(10) ↓	BANNING	44	45		■	-2,2
40	(14) ↓	Norton Rose Fulbright	41	42		■	-2,4
41	(16) ↓	Simmons & Simmons	65	67		■	-3,0
42	(28) ↓	NautaDutilh	266	277		■	-4,0
43	(44) ↑	Boels Zanders	68	71		■	-4,2
44	(22) ↓	Rutgers & Posch	38	40		■	-5,0
45	(7) ↓	Clifford Chance	126	137		■	-8,0
46	(50) ↑	De Haan	53	59		■	-10,2
47	(35) ↓	KienhuisHoving	38	43		■	-11,6
48	(29) ↓	Hogan Lovells	42	48		■	-12,5
49	(3) ↓	Bird & Bird	62	71		■	-12,7
50	(18) ↓	Van Diepen Van der Kroef	61	72		■	-15,3

Advocaat-stagiairs

Voor het eerst in jaren is **De Brauw Blackstone Westbroek** voorbijgestreefd in de lijst van kantoren met de meeste – bij de Nederlandse balie ingeschreven – advocaat-stagiairs. **Houthoff** staat bovenaan met 98 advocaat-stagiairs per 1 januari 2020; dit waren er vorig jaar 87.

De Brauw telde vorig jaar 106 op het Nederlandse tableau ingeschreven advocaat-stagiairs, en nu 92. Dit betekent echter niet dat De Brauw veel minder advocaten opleidt, stelt het kantoor desgevraagd: het aantal internationale advocaat-stagiairs bedraagt sinds dit jaar 33, wat een totaal maakt van 125.

Richting het midden van deze ranglijst vallen meerdere kantoren op die de afgelopen tijd flink meer advocaat-stagiairs hebben aangenomen, zoals Dirkzwager (van 29 naar 35) en Van Benthem & Keulen (van 12 naar 22). Ruwweg leiden de meeste **middelgrote advocatenkantoren** tussen de tien en twintig stagiairs op.

125

Met meerekening van 33 buitenlandse jonge advocaten leidt De Brauw Blackstone Westbroek per 1 januari dit jaar 125 advocaat-stagiairs op.

Top 50 Advocaat-stagiairs 2020

POSITIE		TOTAAL	TOTAAL			
2019	2018	Aantal stagiaires per kantoor	2020	2019	TOTAAL advocaten	
1	(3)	↑	Houthoff	98	87	245
2	(1)	↓	De Brauw Blackstone Westbroek	92	106	298
3	(2)	↓	NautaDutilh	83	95	266
4	(4)	■	Loyens & Loeff	80	72	255
5	(6)	↑	Stibbe	68	66	193
6	(5)	↓	Allen & Overy	60	67	173
7	(7)	■	AKD	55	61	196
8	(8)	■	HVG Law	43	47	124
	(10)	↑	Van Doorne	43	38	153
10	(12)	↑	Pels Rijcken & Droogleeve Fortuijn	41	34	151
11	(9)	↓	Clifford Chance	38	43	126
12	(15)	↑	Dirkzwager	35	29	104
13	(11)	↓	DLA Piper	33	36	115
14	(14)	■	CMS	32	30	115
15	(13)	↓	Kennedy Van der Laan	27	31	102
	(16)	↑	Lexence	27	27	82
17	(31)	↑	Van Benthem & Keulen	22	12	79
18	(18)	■	Nysingh	20	20	86
	(20)	↑	Holla	20	19	64
	(25)	↑	Simmons & Simmons	20	16	65
21	(17)	↓	Baker McKenzie	19	22	76
	(27)	↑	BarentsKrans	19	14	63
	(21)	■	Dentons	19	18	70
24	(23)	↓	Freshfields Bruckhaus Deringer	17	17	61
25	(18)	↓	Bird & Bird	16	20	62
	(21)	↓	Boels Zanders	16	18	68
27	(33)	↑	Linklaters	15	11	51
28	(23)	↓	Van Diepen Van der Kroef	14	17	61
	(29)	↑	KienhuisHoving	14	13	38
	(31)	↑	Damsté	14	12	39
	(-)	↑	Eversheds Sutherland	14	10	43
32	(27)	↓	Ploum	13	14	64
	(40)	↑	Wijn & Stael	13	8	43
34	(34)	■	Trip	12	10	55
35	(29)	↓	Hogan Lovells	11	13	42
	(34)	↓	De Haan	11	10	53
37	(34)	↓	Hekkelman	10	10	44
	(40)	↑	Taylor Wessing	10	8	50
	(45)	↑	Ten Holter Noordam	10	6	40
	(50)	↑	Stek	10	1	48
41	(37)	↓	DVDW	9	9	47
	(37)	↓	Van Iersel Luchtman	9	9	41
	(40)	↓	BANNING	9	8	44
	(40)	↓	Norton Rose Fulbright	9	8	41
	(48)	↑	LXA The Law Firm	9	5	38
46	(-)	↓	Osborne Clarke	8	10	35
	(45)	↓	La Gro Geelkerken	8	6	48
48	(49)	↑	Jones Day	7	2	39
49	(44)	↓	Cleerdin & Hamer	6	7	45
50	(50)	↓	Rutgers & Posch	0	1	38

Vrouwelijke advocaten

Hoeveel vrouwelijke advocaten werken er in totaal bij de top 50 van Nederlandse advocatenkantoren? Een interessante vraag die in De Stand 2020 uitgebreider dan voorheen onder de loep wordt genomen.

Het juridische vak mag dan verder **feminiseren**, maar over het geheel genomen zijn vrouwelijke advocaten bij 's lands grootste kantoren nog niet in de meerderheid. Van de 4.476 bij de top 50 werkzame advocaten zijn er 1.961 vrouw, oftewel **43,8%**. Bij slechts **acht kantoren** in de

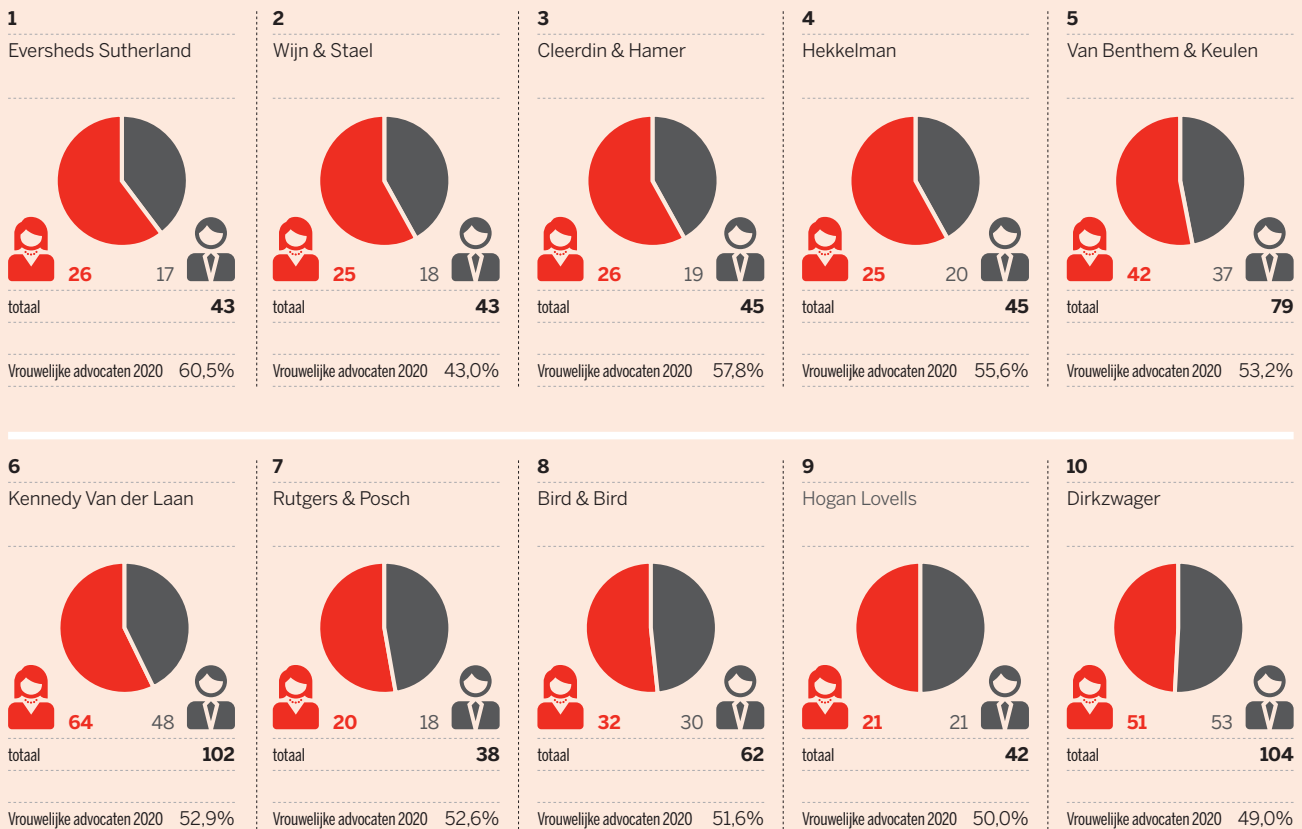
Bij acht kantoren in de top 50 is meer dan de helft van de advocaten vrouw

Top 50 werken meer vrouwelijke dan mannelijke advocaten (bij Hogan Lovells is de situatie fifty-fifty). Eversheds Sutherland is op dit vlak met 60,5% de koploper: van de 43 advocaten zijn er 26 vrouw. Boven de 55% zitten verder Wijn & Stael (25 van de 43 advocaten zijn vrouw), Cleerdin & Hamer (26 van de 45) en Hekkelman (25 van de 45).

Zeven van de tien grootste advocatenkantoren qua aandeel vrouwelijke advocaten uit tussen de 40% en 50%. **Loyens & Loeff scoort op dit vlak het**

hoogst, met 124 vrouwelijke en 131 mannelijke advocaten (48,6%). AKD, Allen & Overy en Clifford Chance ontpoppen zich dan weer meer als mannenbolwerken, en komen niet boven de 40% vrouwelijke advocaten uit. Van de internationale Zuidas-kantoren bungelt Linklaters onderaan: van de 51 advocaten zijn er 12 vrouw (23,5%).

Top 10 Vrouwelijke advocaten 2020

Positie 11 t/m 50 Vrouwelijke advocaten 2020

POSITIE	TOTAAL	Vrouw	Man	 %	 %	Totaal	% 2020
2020	Kantoor						
11	Loyens & Loeff	124	131			255	48,6
12	Holla	31	33			64	48,4
13	Nysingh	41	45			86	47,7
14	LXA The Law Firm	18	20			38	47,4
15	Trip	26	29			55	47,3
16	Boels Zanders	32	36			68	47,1
17	Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn	71	80			151	47
	NautaDutilh	125	141			266	47
	CMS	54	61			115	47
20	Houthoff	115	130			245	46,9
21	Stek	22	26			48	45,8
	Van Doorne	70	83			153	45,8
23	Stibbe	87	106			193	45,1
24	Baker McKenzie	34	42			76	44,7
	DVDW	21	26			47	44,7
26	HVG Law	55	69			124	44,4
27	Norton Rose Fulbright	18	23			41	43,9
28	Ploum	28	36			64	43,8
29	BANNING	19	25			44	43,2
30	Ten Holter Noordam	17	23			40	42,5
31	Taylor Wessing	21	29			50	42
32	De Brauw Blackstone Westbroek	123	175			298	41,3
33	Freshfields Bruckhaus Deringer	25	36			61	41
34	Simmons & Simmons	26	39			65	40
	Osborne Clarke	14	21			35	40
36	BarentsKrans	25	38			63	39,7
37	DLA Piper	44	71			115	38,3
38	Lexence	31	51			82	37,8
39	La Gro Geelkerken	18	30			48	37,5
40	Allen & Overy	63	106			169	37,3
41	KienhuisHoving	14	24			38	36,8
42	Damsté	14	25			39	35,9
	Jones Day	14	25			39	35,9
44	De Haan	19	34			53	35,8
45	Clifford Chance	45	81			126	35,7
	Dentons	25	45			70	35,7
47	Van Iersel Luchtman	14	27			41	34,1
48	AKD	65	131			196	33,2
49	Van Diepen Van der Kroef	18	43			61	29,5
50	Linklaters	12	39			51	23,5

43,8%

Van de 4.476 advocaten die werkzaam zijn bij de vijftig grootste advocaten kantoren, zijn er 1.961 vrouw, oftewel 43,8%.

Vrouwelijke partners

Zeker: in een kantoor met pakweg tien partners is het procentuele verschil meteen aanzienlijker zodra een vrouwelijke partner weg zou vallen dan bij een kantoor met twintig partners of meer. Met die **nuance** en man-vrouwdiversiteit als hot topic in het achterhoofd, is het toch interessant om – voor de eerste keer in De Stand - alle vijftig grootste Nederlandse advocatenkantoren te rangschikken naar het aandeel vrouwen in de partnership. In dat geval voldoen **twaalf van de vijftig kantoren** met hun

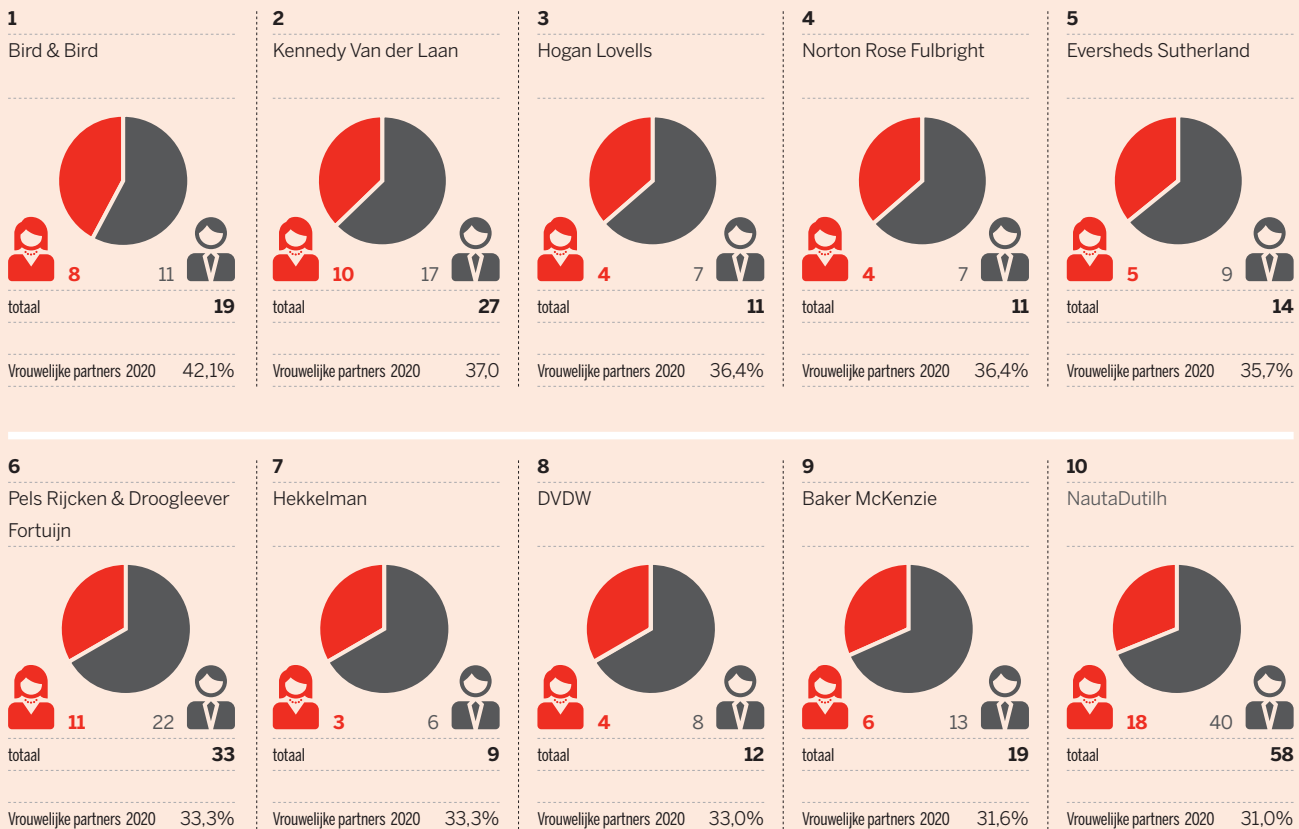
Bij twaalf kantoren in de top 50 bestaat de partnergroep voor minstens 30% uit vrouwen

partnergroep aan het recentelijk door de Tweede Kamer gesteunde vrouwenquotum van tenminste 30%. Hoewel Bird & Bird afgelopen jaar in omvang is **gekrompen**, blinkt het Haagse kantoor uit op dit punt. Van de negentien advocaat-partners zijn er acht vrouw, wat neerkomt op **42,1%**. Om deze reden krijgt **Bird & Bird** later dit jaar de eerste **Gouden Zandloper** voor het kantoor met de meest diverse partnership uitgereikt.

Van de grotere kantoren doen Kennedy Van der Laan en Pels

Rijcken het al jaren zeer goed. Bij Kennedy Van der Laan zijn 10 van de 27 partners vrouw (37%), en bij het kantoor van de landsadvocaat 11 van de 33 (33%, goed voor een zesde plaats. Verderop in dit magazine geven vrouwelijke partners van Bird & Bird, Kennedy Van der Laan en Pels Rijcken een verklaring voor dit succes.) Internationale kantoren Hogan Lovells en Norton Rose Fulbright scoren ieder 36,4%, maar wel op basis van aanzienlijk **kleinere partnergroepen** (bij beide kantoren zijn vier van de zeven partners vrouw).

Top 10 Vrouwelijke partners 2020

Positie 11 t/m 50 Vrouwelijke partners 2020

POSITIE	TOTAAL	Vrouw	Man	♀%	♂%	Totaal	% 2020
2020	Kantoor						
11	Allen & Overy	9	20			29	31,0
12	Wijn & Stael	3	7			10	30,0
13	Nysingh	7	17			24	29,2
14	Van Doorne	10	25			35	28,6
15	Van Benthem & Keulen	5	13			18	27,8
16	Boels Zanders	6	17			23	26,1
17	Damsté	2	6			8	25,0
18	Ploum	4	13			17	23,5
19	Ten Holter Noordam	4	13			17	23,5
20	Dirkzwager	6	20			26	23,1
21	Jones Day	3	10			13	23,1
22	Houthoff	9	32			41	22,0
23	BANNING	1	4			5	20,0
24	Rutgers & Posch	2	8			10	20,0
25	Osborne Clarke	2	8			10	20,0
26	Loyens & Loeff	8	34			42	19,0
27	HVG Law	3	13			16	18,8
28	Stibbe	7	32			39	17,9
29	CMS	5	23			28	17,9
30	De Brauw Blackstone Westbroek	8	39			47	17,0
31	Taylor Wessing	1	5			6	16,7
32	Cleerdin & Hamer	2	10			12	16,7
33	AKD	10	55			65	15,4
34	Van Iersel Luchtman	2	11			13	15,4
35	Holla	3	17			20	15,0
36	Dentons	3	18			21	14,3
37	Freshfields Bruckhaus Deringer	2	12			14	14,3
38	Lexence	4	25			29	13,8
39	Simmons & Simmons	2	13			15	13,3
40	De Haan	2	13			15	13,3
41	Linklaters	1	8			9	11,1
42	KienhuisHoving	1	8			9	11,1
43	Clifford Chance	2	19			21	9,5
44	Van Diepen Van der Kroef	2	19			21	9,5
45	DLA Piper	2	23			25	8,0
46	Stek	1	14			15	6,7
47	Trip	1	15			16	6,3
48	BarentsKrans	1	16			17	5,9
49	La Gro Geelkerken	1	16			17	5,9
50	LXA The Law Firm	0	9			9	0,0

10%

De negen partners van nieuwe binnenkomer LXA The Law Firm (Den Bosch) zijn allen man. Bij La Gro Geelkerken, BarentsKrans, Trip, Stek, DLA Piper, Van Diepen Van der Kroef en Clifford Chance komt het aantal vrouwelijke partners niet boven de 10% uit. Hekensluiter LXA The Law Firm komt op nul uit.

Bruto salarissen

De Amsterdamse vestiging van Magic Circle-firm **Freshfields Bruckhaus Deringer** ontpopt zich als het best betalende advocatenkantoor als het gaat om de bruto salarissen van eerste-, vierde- en zevendejaars advocaten. Het betreft het maandsalaris exclusief vakantiegeld of bonussen. Freshfields gaf deze gegevens in de afgelopen jaren

De best betaalde zevendejaars advocaat verdient 9.400 euro per maand

niet prijs voor De Stand - niet alle kantoren in de top 50 delen hun salariscijfers -, maar springt nu pardoes boven de concurrentie uit. De best betaalde zevendejaars advocaat verdient bij Freshfields **9.400 euro** bruto per maand. Voor eerstejaars stagiairs heeft Freshfields 4.480 euro bruto over. In de afgelopen jaren wisselden

De Brauw Blackstone Westbroek en Linklaters elkaar af als best betalende kantoren. Aan eerstejaars betaalt Linklaters iets meer dan De Brauw: 4.475 euro tegenover 4.333 euro. Voor vierde- en zevendejaars advocaat-medewerkers heeft De Brauw een hogere beloning in petto dan Linklaters: respectievelijk 6.310 en 9.208 euro.

Overzicht Eerstejaars salarissen 2020

POSITIE	2020	2019	Advocatenkantoor	Bruto salaris in €
1	(-)	↑	Freshfields Bruckhaus Deringer	4.480
2	(1)	↓	Linklaters	4.475
3	(2)	↓	De Brauw Blackstone Westbroek	4.333
4	(-)	↑	Clifford Chance	4.119
5	(3)	↓	Hogan Lovells	3.990
6	(5)	↓	Simmons & Simmons	3.675
7	(-)	↑	Houthoff	3.652
8	(7)	↓	Van Doorne	3.650
9	(6)	↓	Bird & Bird	3.641
10	(11)	↑	Dentons	3.516
11	(9)	↓	CMS	3.477
12	(4)	↓	DLA Piper	3.403
13	(10)	↑	Lexence	3.383
14	(15)	↑	BarentsKrans	3.367
15	(-)	↑	Eversheds Sutherland	3.350
16	(12)	↓	Dirkzwager	3.282
17	(23)	↑	HVG Law	3.250
18	(14)	↓	Taylor Wessing	3.205
19	(13)	↓	Ploum	3.161
20	(-)	↑	Ten Holter Noordam	3.145
21	(-)	↑	La Gro Geelkerken	3.055
22	(19)	↓	Trip	3.037
	(18)	↓	Wijn & Stael	3.037
24	(17)	↓	Hekkelman	3.026
25	(25)	↓	Van Benthem & Keulen	3.025
26	(21)	↓	Kennedy Van der Laan	2.990
27	(29)	↑	Nysingh	2.978
28	(22)	↓	Boels Zanders	2.962
29	(26)	↓	KienhuisHoving	2.900
30	(23)	↓	LXA The Law Firm	2.900
31	(27)	↓	Van Iersel Luchtman	2.707
32	(28)	↓	Damsté	2.575

Overzicht Vierdejaars salarissen 2020

POSITIE	2020	2019	Advocatenkantoor	Bruto salaris in €
1	(-)	↑	Freshfields Bruckhaus Deringer	6.550
2	(2)	↓	De Brauw Blackstone Westbroek	6.310
3	(1)	↓	Linklaters	6.211
4	(3)	↓	Hogan Lovells	5.871
5	(-)	↑	Clifford Chance	5.594
6	(9)	↑	Dentons	5.401
7	(7)	↓	CMS	5.353
8	(13)	↑	BarentsKrans	5.058
9	(8)	↓	Simmons & Simmons	5.000
	(-)	↑	Eversheds Sutherland	5.000
11	(-)	↑	Houthoff	4.960
12	(11)	↓	Taylor Wessing	4.902
13	(5)	↓	DLA Piper	4.817
14	(10)	↓	Van Doorne	4.800
15	(12)	↓	Bird & Bird	4.778
16	(29)	↑	Van Benthem & Keulen	4.777
17	(14)	↓	Lexence	4.712
18	(16)	↓	Ploum	4.674
19	(15)	↓	Kennedy Van der Laan	4.640
20	(16)	↓	Dirkzwager	4.639
21	(-)	↑	La Gro Geelkerken	4.622
22	(-)	↑	Ten Holter Noordam	4.610
23	(19)	↓	Hekkelman	4.556
24	(20)	↓	HVG Law	4.500
25	(22)	↓	Wijn & Stael	4.412
26	(24)	↓	Trip	4.312
27	(23)	↓	Van Iersel Luchtman	4.295
28	(30)	↑	Nysingh	4.284
29	(27)	↓	KienhuisHoving	4.000
30	(26)	↓	LXA The Law Firm	3.950
31	(28)	↓	Damsté	3.929
32	(25)	↓	Boels Zanders	3.234

Het betreft het bruto maandsalaris, exclusief vakantiegeld en eventuele bonussen

De verschillen in salaris bij de top 50-kantoren zijn net als in de afgelopen jaren **aanzienlijk**. Zo bedraagt het verschil in salaris voor zevendejaars advocaten bij het meest en het minst betalende kantoor bijna **6.000 euro** per maand. De bruto maandsalarissen voor eerstejaars variëren van 2.575 tot 4.480 euro, en voor vierdejaars van 3.234 tot 6.550 euro.

De bruto maandsalarissen voor zevendejaars variëren van 9.400 tot 3.584 euro

Overzicht Zevendejaars salarissen 2020

POSITIE		Advocatenkantoor	Bruto salaris in €	
2020	2019			
1	(-)	↑	Freshfields Bruckhaus Deringer	9.400
2	(2)	▫	De Brauw Blackstone Westbroek	9.208
3	(1)	↓	Linklaters	8.564
4	(4)	▫	Hogan Lovells	8.058
5	(-)	↑	Clifford Chance	7.520
6	(7)	↑	Dentons	7.431
7	(5)	↓	Simmons & Simmons	7.375
8	(-)	↑	Houthoff	7.212
9	(13)	↑	Kennedy Van der Laan	7.185
10	(8)	↓	Lexence	7.157
11	(11)	▫	CMS	7.075
12	(10)	↓	Bird & Bird	6.948
13	(17)	↑	BarentsKrans	6.919
14	(6)	↓	DLA Piper	6.768
15	(12)	↓	Van Doorne	6.650
16	(14)	↓	Taylor Wessing	6.515
17	(16)	↓	Dirkzwager	6.410
18	(20)	↑	Ploum	6.306
19	(28)	↑	Van Benthem & Keulen	6.261
20	(18)	↓	HVG Law	6.250
21	(-)	↑	Ten Holter Noordam	6.233
22	(-)	↑	La Gro Geelkerken	6.012
23	(21)	↓	Wijn & Stael	5.951
24	(26)	↑	LXA The Law Firm	5.900
25	(22)	↓	Hekkelman	5.789
26	(23)	↓	Damsté	5.562
27	(24)	↓	Van Iersel Luchtman	5.478
28	(25)	↓	Trip	5.409
29	(27)	↓	Nysingh	5.399

Leverage

Bij meer top-50 kantoren dan voorheen is dit jaar de leverage gemeten, oftewel de verhouding tussen het aantal partners en advocaten. Deze cijfers geven heel ruwweg een beeld van hoe **winstgevend** – dan wel efficiënt – een advocatenkantoor is. Uitschieters naar boven zijn BANNING (leverage richting acht), Taylor Wessing en HVG Law. Bij de meeste Zuidas-kantoren schommelt de leverage tussen de **drie** en **vijf**.

Top 30 Leverage 2020

POSITIE			Advocatenkantoor	LEVERAGE			
	2020	2019		2019	2018	Adv.	Part.
1	(-)	↑	BANNING	44	5	7,8	nb
2	(-)	↑	Taylor Wessing	50	6	7,3	nb
3	(-)	↑	HVG Law	124	16	6,8	nb
4	(4)	▫	De Brauw Blackstone Westbroek	298	47	5,3	4,8
5	(1)	↓	Loyens & Loeff	255	42	5,1	5,5
6	(3)	↓	Houthoff	245	41	5,0	5,0
	(2)	↓	Clifford Chance	126	21	5,0	5,2
8	(6)	↓	Allen & Overy	169	29	4,8	4,7
9	(-)	↑	Linklaters	51	9	4,7	nb
10	(-)	↑	DVDW	47	9	4,2	nb
11	(-)	↑	Hekkelman	45	9	4,0	nb
12	(7)	↓	Stibbe	193	39	3,9	3,6
	(-)	↑	Damsté	39	8	3,9	nb
14	(5)	↓	NautaDutilh	266	58	3,6	4,8
	(8)	↓	Pels Rijcken & Droogleeve Fortuijn	151	33	3,6	3,3
	(-)	↑	DLA Piper	115	25	3,6	nb
17	(9)	↓	Van Doorne	153	35	3,4	2,9
	(-)	↑	Van Benthem & Keulen	79	18	3,4	nb
	(-)	↑	Freshfields Bruckhaus Deringer	61	14	3,4	nb
20	(-)	↑	Simmons & Simmons	65	15	3,3	nb
	(-)	↑	Wijn & Stael	43	10	3,3	nb
22	(-)	↑	KienhuisHoving	38	9	3,2	nb
	(-)	↑	LXA The Law Firm	38	9	3,2	nb
24	(-)	↑	CMS	115	28	3,1	nb
25	(-)	↑	Dirkzwager	104	26	3,0	nb
	(-)	↑	Baker McKenzie	76	19	3,0	nb
27	(-)	↑	Hogan Lovells	42	11	2,8	nb
	(-)	↑	Rutgers & Posch	38	10	2,8	nb
	(-)	↑	Kennedy Van der Laan	102	27	2,8	nb
	(-)	↑	Ploum	64	17	2,8	nb
	(-)	↑	Cleerdin & Hamer	45	12	2,8	nb

Notariaat 2020

Het Notarieel neemt de positie van VBC Notarissen over als het grootste onafhankelijke notariskantoor van Nederland en het kantoor ontvangt hiervoor later dit jaar een nieuwe Gouden Zandloper voor het notariaat.

Vorig jaar deelden 's lands grootste 'pure' notariskantoren **Het Notarieel** en **VBC Notarissen** nog een vijfde positie in de top 30 van het Nederlandse notariaat. Onder meer dankzij de recente toevoeging van een vestiging in Emmeloord is het Notarieel VBC nu definitief voorbijgestreefd. Het vanuit Zwolle en omstreken opererende kantoor telt in totaal 30 notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen (vorig jaar 27). VBC is iets gekrompen, van 27 naar 24. Elders in dit magazine meer over de opkomst en (groei) strategie van Het Notarieel.

Er zijn dit keer geen verschuivingen bij de lijststaandvoers, ofwel **de vier grootste** Zuidas-notariaten. Loyens & Loeff heeft net als in vorige jaren het grootste notariaat, dat per 1 januari 2020 71 man en vrouw

sterk. Houthoff en NautaDutilh bezetten de tweede en derde plaats met respectievelijk 48 en 39 (kandidaat-)notarissen.

7,0% meer notarissen in de top 30

Een krappe arbeidsmarkt binnen het notariaat vertaalt zich dit jaar in een behoorlijke stijging van het aantal notariële arbeidsplaatsen bij de dertig grootste notariskantoren ten opzichte van 2019. Dit aantal is gestegen van 683 naar 731 (kandidaat-)notarissen (+7,0%). Na jaren van dalingen – in 2015 werkten er bijna 780 notarissen bij de dertig grootste kantoren – neemt het Nederlandse notariaat kortom weer meer juristen aan.

Dit is hier en daar ook te zien in het gestegen aantal notarissen bij enkele kantoren in het middensegment, zoals Hermans

& Schuttevaer in Utrecht (van 21 naar 26 (kandidaat-)notarissen) en Hoekstra & Partners (van 21 naar 23 in zes kantoren door het hele land).

Voorals in de onderste helft van de top 30 zijn de meeste kantoren qua omvang vrij stabiel gebleven. Een flinke krimp in het aantal (kandidaat-)notarissen bij Zuidas-kantoor Stibbe valt op, van 18 naar 14. Nieuw binnengekomen of teruggekeerde notariskantoren in de onderste regionen van de ranking zijn Schut van de Ven, Metis, Schaap Advocaten Notarissen en Van Grafhorst.

Stijgers:
Van Door-
ne, Het
Notarieel,
Hermans &
Schuttevaer,
Hoekstra

Dalers:
Stibbe,
Buren, VBC
Notarissen

731

Het totale aantal arbeidsplaatsen voor notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen in de top 30.

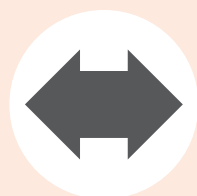
71

Loyens & Loeff blijft het Zuidas-kantoor met het grootste notariaat. In totaal zijn er 71 (kandidaat-)notarissen werkzaam.

Top 30 Nederlandse notariskantoren 2020

POSITIE		TOTAAL	TOTAAL		Verdeling notarissen in 2020		
2020	2019	Aantal notarissen per kantoor	2020	2019	■	■	■
1	(1)	Loyens & Loeff	71	70	9	1	61
2	(2)	Houthoff	48	48	5	0	43
3	(3)	NautaDutilh	39	42	8	1	30
4	(4)	De Brauw Blackstone Westbroek	32	33	4	0	28
5	(5)	Het Notarieel	30	27	8	4	18
6	(10) ↑	Hermans & Schuttevaer	26	21	7	2	17
	(7) ↑	Van Doorne	26	23	5	4	17
8	(5) ↓	VBC	24	27	4	2	18
9	(10) ↑	Hoekstra & Partners	23	21	6	3	14
10	(8) ↓	Actus notarissen	22	22	8	3	11
	(10)	Daamen De Kort van Tuijl Notarissen	22	21	8	2	12
12	(8) ↓	Allen & Overy	21	22	3	0	18
	(15) ↑	Dirkzwager	21	19	7	1	13
14	(10) ↓	Baker McKenzie	20	21	2	0	18
	(15) ↑	Trip	20	19	5	0	15
16	(14) ↓	Hekkelman	19	20	7	0	12
	(17) ↑	Westland Partners	19	18	7	2	10
18	(19) ↑	CMS	17	17	5	1	11
	(19) ↑	Van Putten Van Apeldoorn	17	17	6	1	10
	(23) ↑	AKD	17	16	4	1	12
21	(19) ↓	HVG Law	16	17	2	3	11
	(19) ↓	Olenz Notarissen	16	17	3	2	11
	(23) ↑	Pels Rijcken & Droogleevers Fortuijn	16	16	3	1	12
	(23) ↑	VDB Advocaten Notarissen	16	16	3	1	12
	(28) ↑	Hartman LMH	16	15	3	0	13
	(-) ↑	Schut van de Ven	16	-	2	1	13
27	(23) ↓	Abma Schreurs	15	16	5	0	10
	(23) ↓	Buren	15	16	3	0	12
	(29) ↑	DLA Piper	15	14	3	1	11
30	(17) ↓	Stibbe	14	18	1	0	13
	(-) ↑	Metis	14	-	7	1	6
	(-) ↓	Schaap Advocaten Notarissen	14	-	5	0	9
	(-) ↑	Van Grafhorst	14	-	4	0	10

■ Aantal notarissen in 2020 ■ Aantal toegevoegde notarissen in 2020 ■ Aantal kandidaat notarissen in 2020

30

Het grootste 'pure' notariskantoor - Het Notarieel - telt dertig (kandidaat-) notarissen.

Cumulatief 2020

Vorig jaar nam Loyens & Loeff de koppositie in de cumulatieve top 30 (advocaten + notarissen) over. Dit jaar bezet De Brauw Blackstone Westbroek weer de eerste plaats.

Genoeg kantoren die ten opzichte van 2019 meer **juristen in dienst** hebben, maar puur qua positionering in de top 30 is de cumulatieve ranking – net als de top 50 van advocatenkantoren

– behoorlijk stabiel te noemen. Wel hebben **Clifford Chance** en **HVG Law** hier van plaats geruild: laatstgenoemde stijgt naar de tiende plaats.

Hekkenluiter Eversheds Sutherland is na een sterk groei jaar ook terug in deze lijst. Stijgers zijn vooral onder in de lijst te vinden, zoals BarentsKrans, Ploum, Hekkelman en Linklaters.

Top 30 Advocaten en notarissen cumulatief 2020

POSITIE		TOTAAL	Aantal notarissen per kantoor		Verdeling advocaten en notarissen in 2020		
2020	2019		2020	2019			
1	(2) ↑	De Brauw Blackstone Westbroek	330	323		298	32
2	(1) ↓	Loyens & Loeff	326	329		255	71
3	(3)	NautaDutilh	305	319		266	39
4	(4)	Houthoff	293	286		245	48
5	(5)	AKD	213	216		196	17
6	(6)	Stibbe	208	197		193	15
7	(7)	Allen & Overy	190	186		169	21
8	(8)	Van Doorne	179	161		153	26
9	(9)	Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn	167	155		151	16
10	(11) ↑	HVG Law	140	138		124	16
11	(10) ↓	Clifford Chance	133	145		126	7
12	(12)	CMS	132	132		115	17
13	(13)	DLA Piper	130	120		115	15
14	(14)	Dirkzwager	125	117		104	21
15	(15)	Nysingh	99	97		86	13
16	(16)	Baker McKenzie	96	93		76	20
17	(17)	Lexence	93	89		82	11
18	(18)	Van Benthem & Keulen	87	78		79	8
19	(19)	Dentons	79	76		70	9
20	(22) ↑	Trip	75	71		55	20
21	(23) ↑	BarentsKrans	71	68		63	8
	(27) ↑	Ploum	71	59		64	7
23	(21) ↓	Simmons & Simmons	69	72		65	4
24	(25) ↑	Freshfields Bruckhaus Deringer	68	63		61	7
25	(20) ↓	Bird & Bird	64	74		62	2
	(26) ↑	Hekkelman	64	60		45	19
27	(23) ↓	De Haan	62	68		53	9
28	(28) ↓	Taylor Wessing	57	55		50	7
	(-) ↑	Linklaters	57	48		51	6
30	(-) ↑	Damsté	48	45		39	9
	(-) ↑	Eversheds Sutherland	48	36		43	5

■ Aantal advocaten in 2020 ■ Aantal (kandidaat) notarissen in 2020